The Abraham & Millie Arbesfeld

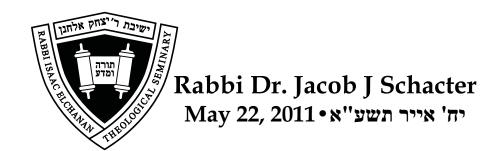
Kollel & Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Programs for Men & Women

WWW.KOLLELYOMRISHON.ORG. WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

The Centrality Of Jerusalem In Judaism: In Honor Of Yom Yerushalayim

The learning at this program is dedicated L'iluy Nishmat Mordechai Yitzchak ben Shmuel v'Fayge Pesha (Marvin Hochberg), whose yahrtzeit is Sivvan 15, by his wife and children.

Krister Stendahl, Harvard Divinity School Billetin

For Christians and Muslims that term (scil. holy sites) is an adequate expression of what matters. Here are sacred places, hallowed by the most holy events, here are the places for pilgrimage, the very focus of highest devotion ... But Judaism is different... The sites sacred to Judaism have no shrines. Its religion is not tied to "sites" but to the Land, not to what happened in Jerusalem but to Jerusalem itself.

(Autumn, 1967)

M. J. Bregar

Catholic University Law Review

[Vol. 45:653

1971 JOURNAL OF ECUMENICAL STUDIES 8:2-9314 stored in the future to its one-time measurements. Even esci

5. Talmon

it restored in the future to its one-time measurements. Even eschatological Jerusalem is envisaged in the boundaries of earthly Jerusalem as it had been in biblical times.

Jeremiah's words throw some light upon yet another aspect which has been of decisive importance for the significance attached to the city of Jerusalem in Jewish tradition until this very day. It is the whole circumference of the city which is held, and will be held, holy. In distinction from other religions, that have pinned their pious reverence for Jerusalem on select localities in her, on particular topoi which are connected with specific events in their Heilsgeschichte, Judaism has senctified the city as such, and in doing so has kept alive the significance attached to Jerusalem in the Bible.

in its hallowed ground. Throughout the centuries they came to live in spiritual piety. By 1844, they constituted the largest single religious group in the City. In the 1870s, they were an absolute majority, and have remained so ever since.

For Jews, then, Jerusalem is not a city that encompasses holy places. Rather it is the earthly city itself that is holy, both the land and, as the former Chief Rabbi Kook tells us, even the air. Jerusalem, then, is synonymous with Judaism's entrenchment in the land of Israel. It is the very center of that entrenchment. For Jews, political control over the part of Jerusalem that it deems holy is intrinsic to its holiness. The religion itself "requires its political control as the capital of the Jewish Commonwealth."

2 ~ 16/672 'Q7

·NRIn.

פני משה בהן גדול שרק שביעי: ג נזיר שבן השה

את מיד כה היה משת המכיח ממקם אדר וכיים שמה : קדוב לאלף שנה חיר לני לשילם פשם כאו בשד היאי יותו אנותר כלוור שחי אים מדרים בחשבה אף כי והיו יותו בעוד כלוור שה אים מדרים בחשבה אף כי והיו יותו בעוד כלוור שה אים מדרים בחשבה אף כי והיו יותו באל היא ונותו בעוד באו היא מותו באל היא מותו באל היא היא היא היא היא היא היא

אלמטאז וללא זו אנמים זע אלם פלניון יאניון אובר אפנא מאסר פיח מעראא ומאלפתע נונג אלמטא ולגע מינגל אלמט אינט אלמטא ולגע אלמטר מינגע מ

654

ショ ラマッ

א המובח מקומי מכוון ביותר . ואין משנין אותו פמקומו לעולם. שנאמר זה מובח לעולה לישראל. "ובטקדש נעקד יצחק אבינו שנאטר ולך לך

אל ארץ המוריה ונאמר בדברי הימים ויחל שלפה לבנות את בית יי בירושלים בהר המוריה אשר נראה לדויד אביהו אשר הכין במקום דויד כנרן ארגן היבוםי: ב ומסורת ביד הכל שהמקום שבנה בו דוד ושלמה המזבח בנורן ארונה הוא המקום שבנה בו אברהם המזבח ועקד עליו יצחק. והוא המקום שבנה בו נח כשיצא מן התיבה. והוא המזבח שהקריב עליו קין וחבל. ובו הקריב אדם הראשון קרבן כשנברא ומשם נברא. אמרו חכמים אדם ממקום כפרתו נברא: ג מדות המובח מבוונות הרבה וצורתו ידועה איש מאיש. ומזבח שבנו בני הנולה כעין מזבח שעתיד להבנות עשוהו ואין להוסיף על מדתי ולא לנרוע ממנה: ד ושלשה נביאים עלו עמהם מן הנולה. אחד העיד להן על מקום המובח. ואחד העיד להן על מדותיו

הלדנון בוד (נא שול תכנה), אמיטו-12

פירוש מסכת ראש השנה חבור הרב המובהק מרנא ורבנא נר קבבוד הרב הדיין אבן כוייכון מרמון ספרד.

הועחק הספר במדנה הים העחיקו הגעלה ר' שמוא ב'ראברהם אקרו כ בעכו מכחיבה הרב רבעו משה מאור הגולה

ו'ל וגם זה מצא כסוף הספר מכחיבת הרכ ומלשתר (בלל אדור בשכת בארבע ימים לירת אייר נבנסתי לים ובזם שבת עשירי לאייר שנת ארבעת אלפים ותשע מאות ורומשה ועשרים ליצירה עמר עלעו נחשול שבים לטבעינו והיה ועי גרול בים ונדרחי שלי ששני הימים האלה אצום בהן ואחענה בהם חענית צבור שלם אני ואגשי ביחי וכל הנלוים עלי ואצוה על בני להעשות כן ער סוף הדורות שיצאו מאותם וידעו צדקה כפי כחם. ומנררי שאהא אני יושב לברי בעשירי באייר לא אראדה אדם אלא מתפלל וקורא כל הזם ביני לבין עצמי. וכשם שלא מצאחי בים באותו -- היום אלא הקב"ה כך לא אראה אדם ולא אשב עמו אלא אם כן נאנסחי וליל אחר בשבת שלשה ימים לירה סיון יצאחי מן הים בשלום וכאנו לעכו ונצלחי מן השטר הבענו לארץ ישראל. חום זה נדרתי שיהא זם ששון ושמחה ומשתה ופחנות לאביונים אני וביתי ערסוף כל הדורות. וביום שלישי בשכת ארבעה יצים לירחמרהשון שנח ששה ועשרים ליצירה יצאנו מעכו לעלות לירושלם תרות סכנה ונכנסתי לבית הגרול והקרוש והתפללתי בו בים חמישי ששה ימים לירת מרחשון . ובארור בשבת חשעה כחדש עאתי מיחשלם לחברון לנשק קברי אבותי במערה ואותו יום עמרתי במערה והתפללתי שכח לאלעל הכל . ושני הימים האלו שהם ששי וחשעי במרחשון נדרחי שיהיו לי כמו זם מוב והפלה ושמחרה בה' ואכילה ושחיה. אלהים עזרני על הכל ויקים לי את גדרי לה' אשלם אכון. וכשם שוכיחי להתפלל בה בחורבנה כך אראה אני וכל ישראל בנחמתה מהרה אמן. בליל חמישי ויום שלישי בשנים עשר בסיון ראה השם בעניי ובא אחי בשלום ועשיחי וה היום צרקה וחענית — עד כאן העתיק מכחיבת עצמו איש האלקים רבינו משה ז'ל. ווה העחיק מכחיבת אדונינו הנגיד רבינו דוך נין רבינו משה ז'ל. רבינו משה נולד לאכיורבינו מיימין ז"ל בחדש ניסן ים ארבעה עשר שנרו א'ת'מ'ו' לשטרות והי' לצירה ארבעת אלפים ושמנה מאות ותשעים ושלש ונולד בקורטבא . ונפטר מן העולם הזה זוכה לחיי העולם הבא בשנת א'ת'ק"ו לשטרות בליל שני בשבח זה עשרים לחדש מבח ואבא מריכנו נולד לאביו בחדש סיון ונפטר בליל שני בשבח שהוא יום שמנה עשרה לחדש כסלו והיא שנח שמטה. יביו ושנותיו אתת וחמשים שנהוכחצה -- ואני דוד נולדתי במצרים בלל דביעי בשבת בשלש שעות מחתלת הללה לחורש מבת שנת ה'ת'ק'לד לשמרות ...

סמרים יום בבבל סרכה: סירינא י של: כמה כי סני בוחא . כמה מחלו בוח חחד: כר כמוריה ומדה דימוק וכים פל דינוקב סום נהר הנים החמלנו: פקרתו כים . מיום מיושב: יום יתשות יום כנישיהן מתרנמים וקרי ליה יום כינירם ברחשים:

ים בנינה - שמוברד שבוה נחרנה תורה אור

תברים ויעסקו בחורה "עולא איקלע כשנת שחינה חים מדישומ : שה לפוטבריתא סריבו ליה פירינא דתמרי אמר לפתו חים בשל הבים יקחנו לכל כגי ביש חון לריך ועקן: על ידיי בשכיל להו כמה כי הני בוווא אמרו ליה חלח שבט וכתי הקשנים עליו לתכם הלכך בוווא אמר פלא צנא דדובשא בוווא בין מושכן הסיט בבחמל כושקי וכבלאי לא עסקי באורייתא בליליא צערווז לקשן בין שלה מוששן דהוברי לה אבר טלא צבא סכוא דכורוא בורוא בבבל חון ישלין למחות וכן עברו ושפחתו וכבלאי עסק באדייהא ואכר ר' אלעור כאי בבנטנים על כרחם ימקט אחריו ומשוכן שלו חנו שמחו המנרים שיקרבתיב יוהלכו עמים רבים האכדו לכו תקלה אל דר הי אל ביה אלהי יעקב ונר מני של גב דלה משכחת לה הצלה אלהי יעקב ולא אלהי אברהם ויצרוק אלא בקשנה דפא יומה בפימנין כיון דאין שליו לחנכה ישלה למחום: הייתושיא באברדם שבחוב בו דר שנאכור יאשר מניה אדך לה שמוע חום לה על מנ מד היום ברד הי יראה ולא יכיצורק ידי פנו וכמו פנחלים ולח פל ידי שנוו ומנחסו הטברים ולא של ידים כיושברציב בן שרה שנאבר יויצא יצרק לשוח מסמי הצה מושחן הבל שחת סות בשרה אלא כיעקב שקראו בית שבאבר

1723

בשרוצה לפשות הסר ולשבור של מדיהיו. שהה שין מי ומהה בנדף שם המחול לי ותבשל וונתוד: ולפי פשוטו שהה החלום להראות שת שבדד מלחמת סיחון ושוב – בַּרְבָּתִיב (רבי בי) דשה הַהַּלְתִי מַת לְפָּנִיךְ. – הַרְשָּנִי מְלְטָמָת ל־אַ מְלְכִים: (כה) אעברה נא. אין נא אלא לשון בקשה: ההר המוב הוה. זו ירושלים: והלבנן, זה בית המפדש (ספרי): (כו) ויתעבר הי. נהמלא המה: למעובם. שהם ורמהם לי. וכן הוא אלמר (תה קיו) הַקֹצִים על מי קריבה הַרע למשה בעבורם: דב לך. שלא יאמרו הרב בפה

סי מון מן מלפס שיולוס בשל שנמסש מייויקרא את שם הבקום הרוא בית אל אד

1123 K3 トニス 7101

ימים מנים לכו מעת לעת שאם נפלה חקופת חשרי בלילם מוכין ם' מן כלילה ואם נפלם כיום מנים מן כיום וכ' שד שפות ביום וכנכור לא נטקר ויחיד חימר תשילתו מן כליכור דנמר שתי תורות והרח"ש כתכ : כרכרי רכים

לשו ריא"ו כנולה חין שואלין נשמים שבים יום (תמופת תשרי ויום ששים כלחת ששים ששים כמו שמכותר כס"ם מסנהרכיו פירותיהן מטיין כשדות כנון כדיתים וכיולה כהו מפנים בנשמים כל כך:

דפוסק במנחה ולא נחן לכל אחד מהם רין שמיני נמור כמו שאט טהגין בהם בכל דיני יו"ם ונ"ל דהיינו טעמא דבשלמה התם לחומרה הבל הכה המירו מער נהמפלום כיום רחשון שמח שביעי הוח והוה עור נריר וחין ששין ליה עומד בעל ומזכיר של נשם דמחזירין אוחו וכי היכי (מ) דר' יוסי

הוא ח' ותמהני אמאי סבירא ליה קולא שייכא ביה דכי מדכריה נשם

העניות כלמסיק שני וחמישי ושני . יף . רוב התודאות ואל התודאות : במתנף נבג' זמ ושחרים של ט' ספק ח' כדיט חס נמ' במרחשון שאלין את הנשמים *) ר' שמעת כן נמליאל אומר בשבעה כו שהן רצושה עשר יום לאחר הרג כרי שיניע האחרון שבישראל א לנדר פרת: בכן אר"א הלכה כרשב"ג תניא תעניא אומר י ובנולה עד ששים יום (א) בתקופה איבעיא להו יום ששים כלפני ששים או כלאחר ששים ומסקנא אמר רב פפא הלפתא יום ששים כלאדר ששים : °) יבותני הגיע שבעה עשר ייי במרחשון ולאידרו נשמים התחילו היחידים מחענין (י) אוכלין ושותין משהשיכה ומותרין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת המנדל ובחשמיש הממה : ") כנתי כניי רונ שו (רף קע ע"ב) מוה מבריל מיומח מכח לחבריה שהיה רולה להמיל כשני חף חומרו של חול כחן ניכ היה רב רולה לחוש בו לחימרת של חול במה שתפשר

ושמואל פלינ עליה בנמרא ואמר לאחר שעשיתו קודש העשהו חול כלומר דלא אפשר למיחש להך חומרא דהא איכא דיו"ע ומשקינן דכיון שהתחיל שוב אינו פוסק דאי פסקים מחזי כי חוכא ווינוחא: אבור רבי אבהו מאימחי מברכין על הגשמים משינא חחן לקראם כלה שירפו המים על הארן ויעלו אבעבועות מן המטר וולכו זה לקראת זה ואחרים פירטו משילאו המים העברי ארלה לקראת [הגשם] היורד חש"ם שלא ירדו עדיין כדי רביעה מכרכין עליהן: באי מכרך חמר רב יהודה מודים אנחט לך וכו׳ - אוקימנא לה בפרק הכואה [דף מו:] בדלים ליה אבשא דהיכא דאים ליה ארעא כא מברך הך ברכה אלא שבחיים והיכא דאים ליה שותפא בארעא מברך הסוב והמסיב כדקנית (י) קנרו של דכר על שלי מברך שהחיינו ועל של חבירו מברך הטוב והמסיב: אברך רב פפח הלכך אמרינן למרוייהו . פי הרב אלפסי זיל לימרינהו להרוייהו ברוך רוב ההדתום ואל ההדתום והסיב (י) עליו הר"ו זיל שאין טעם לחתום בשתים אלו ואחר שתוקמין באל ההודאות מה צורך לומר דוב ההודאות לכך (1) פיכשו לימריינהו לתרוייהו להא דרב יהודה ודר' יוחט שלריך לומר שודים אנחט לך ואנו פיט וברמב"ן זיל קיים לדברי ה"ר אלפסי זיל בספר המלחמום וכחב דהחי פירושה בחרה לים ביה מששה דהה ר' יוחגן מוסיף הוח כדאמרי׳ וכ׳ יותנן מסיים בה וכיון שכן לם שייך למימר בהא הלכך לימרינהו לחרוייתו דהא כולה כר׳ יותנן שבדינן ואי הוה לריך למיפסק ביה מידי פוה ניה למימר דהלכה כר' יוחנן אבל עיקר הפי' כדברי הרב אלפסי ז"ל דר' יוחנן מסיים רוב ההדאות ומשמע ליה לשון רבוי כדכתיב [משני יד] ברוב עם הדרם מלך [שמוח מו] וברוב גאונך [ויקרא כה] לפי רוב השנים [אסחר ה] ורוב בניו ואקשי והא משמע נמי רוב המדאות זלא כולן כדכתיב [שם י] ורלוי לרוב אחיו זלפום הכי חרין רב' אימא אל ההודאות ואהא רב פפא ואמר [הלכך ניתרינהו למכוייתו כוב ההודאית] וחל ההודאית דכיון דחמר אל ההודאים הרי פי שאין רוב זה חלא לשון כניחוח ורבוי ומפני שכל טפה וטפה לריכה שבח וקודאה לביך להוכיר בחתימה לפון רבוי מעין פתיחה ובמקלת הנוכחלות כתוב ברוך (מ) רוב ההודאות והוא [נכון אבל] לשון הספרים פולם שאמכו ברוך רוב המדאות ולדברי הכל לריך תיקון לומר כן ברוך אל רוב ההודאית או מלך רוב ההודאית ואל ההודאים ושמא עשו רוב זה מתאר כמו לב וכן [שנים מ] מרוב אונים ואמין כח הוא שואר על משקל [קהלח ח] ועוז פניו ישונא [משלי י] מעוז לחום דרך ה' וכן רבים שכ"ל: בור במי במרחשון שואלין את הגשמים . ד' מאיר היא דאמר בנמ' רומן רביעה ראשונה בנ' במרחשון : ע"ו ימים אחר המג כדי שינים התחרון שבישראל לנהר פרת . אפ"ג דא"י ארבם מאית פרסה על ארבע מאות פרסה :קי"ל דעשרה פרסי סוגיא דחד יומא כדאיתא בפסחים (דף זרי) וכתלה שחפילו היחה ורושלים עומדת בחמלעיתה בבליר מעשרין יומין לה פני וכ"ש דבעי ספי שהרי ירושלים קרובה ליריתו וירדן יריתו תחומה של ארך ישרטל אפיה כיון שהגשמים לריכין לשולם לא רט לאחר שאלתן יותר מכן שהוא זמן רבישה ביטנית לר"מ והם אפשר להם למהר דרכם וללכת יומם ולילה: בבן" א"ר אלעזר הלכה כר"ג . דאמר בו' : ובגולה . בכל שהוא טובעני שאיט לר"ך מטר כלכך: מד ששים בתקפה. של סשרי וקייל בפיק דסנהדרין (דף יני) יום חקופה (נ) מחחיל: [איבא למידק הכא היכי פסק ר' אלעור [ג] הלכם כר"ג דהא ר"ג לא אמר הפי אלא מפני הקנחן של עולי רגלים והאידנא בחר חורבן ליכא למיחש להקנחיים וכי סימא באמן שבים המקדש הוא דפסק הכי וכי אינטריך למקבע הלכחא למשיחא איכא למימר דבגמי אמריט [דף ד:] דהיכא דחים ליה פירות ברברא אין שואלין עד ז' במרחבון ומשום הכי פסקינן הלכה כר"ג לומר שכיון שהוקבע זמן זה לבני ארן ישראל אף כל מי שיראין מן ירידת הגשמים משום פירי דרברת וביולת עו מתחרין השתלה עד שבעה בתרחשון וכבר כהבתי בחדושי שנרתה מדקדוק כוניית הנתרת דבתרת דלים להו פירי ברברא ואינו מקום מובעני אלא צורך גשמים בנון ארן ישראל שואלין מכף אחר החג ונמלא אומר שכל החקמות שיין להוכרה מיוש האחרון של חג אבל בשאלה נחלקו לג' דינין כפי חלוק המקומות שבארץ ישראל ובכל המקומות הלריכין למשר כיולא בה ואין להן פירי בדברת שותלין ומוכירין ביו"ע התחרון של תג והיכת דחית להו פירי בדברת מתחרין השתלה עד ז' במרחשון וכבל שהית שובעני הרבה עד כי בתקופה חתו הדרך היותר מהחוור בעיני וכבר נהגו ג"כ בקלח מקומות לשאיל בו' במרחשון אבל מה אעשה והרב אלפכי זיל נא הזכיר בהלטחיו פירי דדברא כלל וכתב הא דאמר ר' אלעזר הלכה כר"ג וכתב ג"כ בגולה עד ס' בתקופה נראין שאין לי אלא שני זמנים הלנו ושבארן ישראל מאחרים לשאול אפיי כומן הזה עד שבעה במרחשון - ואף הר"ם במו"ל כחב בפ"ב מהלכוח חפלה בזי ימים ממרחשון שוחנין את הגשמים בכרכת השנים כ"ו שמוכיר משיב הרוח ומוריד הגשם בד"א בא"י אבל בשנער וכוריא ומלרים ומקומות הסמובות לאנו והדומים לאנו שואלין את הנשמים ביום כי אתר תקופת חשרי וכבר פירשתי כוניית הנמרא בחדושי ע"פ דרכם (ס) ומדבריהם

לריך לומר דכי תפסוקת הלכחת כר"ג פינו תפילו לתחר חורבן לפי שהיו מתתפפים בכל הסביבות ברגל לירושלים כמו שעושין גם היום

ומפני שולים הללו כאוי שנאחר השאלה שהיא היחה שיקר החקנה אבל לא סבי כל כך שנאחר את ההוכרה ולפי זה אין לט דין שלישי

של פורי דדברת כלל ועמדט פלשני דינין בלבד דבח"י בומן הזה נקשינן בהזכרה כר' יהודה ובשחלה כר"ג ובנולה כר' יהודה בחזכרה ובשתלה עד שפים בתקופה ומה שתלוי מזה בדקדוק כוגיית הנמרת מפורש בחדשי: בתרברי הגיע י"ו במרחשון ולח ירדו גשמים

המחילו היחידים מחשנין . ומפרש בנחרא מאן יחידים רבק וסחמא יהך מחני' כר"מ ראמר לעיל בנמרא [דף וי] דומנה של רכיעה בכירה בג' במרתשון ביטלות בו' בו אפילה כי"ז בו שתרי אין היחידים מתענין עד שיעבור ומנה של רביעה שלישית כדאמרים בגמרא שלישית להתעטח

אבל ר' יוםי פליג שלוו ואמר בי"ו ובכ"ג ובר"ח כסליו ולר' יופי אין היחדים מתענין עד ר"ח כסליו ואמרי לעיל בגמרא [שם] אמר רב חסרא

הלכם כרי יותי אמיותר מותני לה לכהן שמעתה דרב הסדה הבה דבשלשה במרחשון שוחלין אם הגשמים ר"ג איותר בז' עו ואמר רב חשדה

הלכה כר"צ ולפי זה לכיך עיון חי ק"ל ככחם מחני מדלמה כב הפרא הלכה כרי יוםי אבוצ דבתר הכי אחרי דולמיתר מחני לה וכי הפיה

כיון דלישנא המא לישנא דגמי ובתרא לישנא ראמיתר משמע דאלישנא המאי שבמינין שבעניון זה כתב הרב אלפסי ז"ל בפ' ערבי פסדים (ס' השנה)

הגהות הב"ח (ה) כיב חמר רב: (ב) כייב לשון הגמי חמר רכח חימה כוי : (ג) ניב נ' סעניות: (ד) החרוני׳ מספק שמיר ספק שניעי ומשיעי ספק שמיני כנייל: (כ) כ"נ כלומר הודם ביחת מים: (ו) ל"ל מכשחרים : מכשחרים : חחרו: (מ) צ"ל דרכ חסי: (י) צ"ל קצנו: (כ) כ"ב שי' שליו בפרק מרואה סיי ריד: (ל) פיי בצילו(מ) גיב ואנו(ג) גיל מחילו(ס) ציל ולדבריהם:

שימת ריב׳ב נפי כלכה כרי ימודה וחק דחים לן מרי יומי וכרי כל פני מילי לערין בזכרם דינהו אכל לענין שאלם כא אישסקא בילכחא לקמן כרכן נמליאל וכחננים: מסחיל במוספין ופופון במנחם . ובגמי פריך לחחר שעשים קודם מעסמו חול . שהחיל כמוסף של יום שמיני ספק שניעי שונ איט שוכק: אמר כב פפא סלכך שתינכו להרוייםו כרכום דחרכב יהודה ור' יומע חלף: פחניי כשלשה כמרתשון וכו': נמ' יוכ ששים כל חתר ששים ושחלב מחני' כנים שנשה משר וכוי מכלין ושפין משתשיכה. כלותר מוחריו ממינו משתשיכה :

הגהות כא"י [א]וכן אמר רב שבח כיון (ג) וכוח כוי מוכר כניני (ג) כלכה כרשב"ג ויכול רשב"ג כל"ל:

איצו אי אסשר דלא יהיב ליה למד מינייםו למטעם זבעי ברכה מאי : כיון דחובה היא אכילת מלה מובה עליו זכן קידוש היום מיבה עליו וא אששר שלא בהנאה והנאה אי אסשר בלא ברכה נמנאת המליה אי אסשר בברכת הבלא ומפיק: אי דלמא -ברכת הפנאה לאו מיבה למטה אמיא שאף בכל ההניות היא שרגת: לא יערום. ברכת המוליא בדאמרינן לעיל שאינה מובה עליהם לא יאכלו ולא יברט :

הדרן עלך ראותו בית דין

יום שוב של ראש השנה שחל להיות בשבת במקדש היו חוקטין .
בנמרא מסרש לה: אבל לא במדינה:
לא בירושלים ולא בעבולין : אלא
ביננה . שהיחה שם שנהדרי גדולה
בימיו וכן בכל מקום שלחה סנהדרין
אבל לא בבית דין של ששרים ושלשה:
ושד ואם היחה ירושלים . בעודה
בבנינה ימירם בהקיעת שבת על
בינה: שכל מיר שרואה. אחירושלים:
ושומעת ויכולה לכא כי ימסרשבנמרא
מאי הנא דקאמר ושד : בכן ! זכרון
מאי הנא דקאמר ושד : בכן ! זכרון

ברכת הלדם של מצה וברכת היין של קירוש היום מרו כיון דרובה הוא מפיק או דלמא ברכה לאו דובה היא ח"ש "דאמר רב אשי כי הוינן בי רב פפי דוה מקרש לן וכי דוה אחי אריסיה מרברא הוה מקדש להו ח"ר ילא יפרום אדם פרוסה לאורחין אלא אם כן אוכל עמהם יאבל פודם הוא לבניו ולבני ביחו ברי לרונכן במצות ובהלל יובמגילה אף על

הררן עלך ראוהו בית דין

יום מיב ישל ריה שחל להיות בשבת במקרש היו תוקעין אבל לא במרינה משחרב בהמ"ק התקין רבן יותן בן זכאי ישיהו תוקעין בכל מקום שיש בו ב"ר אמר רבי אלעור לא החקין רבן יותן בן זכאי אלא כיבנה בלבד אמרו לו אחד יבנה ואחר כל מקום שיש בו בית דין ועור זאת היחה ירושלים יתירה על יבנה ישכל עיר שחיא רואה ושימעת וקרובה ויכולה לבוא תוקעין וביבנה לא היו תוקעין אלא בב"ד בלבד ו במ"ל מנח"ם אמר רבי לוי בר להמא

אבל לא במדינה . לא בירושלים ולא ענטלים כרסירש בקונמרם והח דקחגי כל מיר שרוחה ושמעמחוקעין בה סייע לחמר חורכן שחיקן כבן יותנן בן וכחי וח"ח ומ"ם מנולב שהיה משל חסילו בגשלין כומן שבהתרק קיים כרמשמט כעלב (הגשל) [וערבה](שכה ד'מניושם)שהיו מעליכין לולביהן לבהכיע חייל דקאני טולב שאינו חלה סלסול בעלמה הואל וחשחרי במקדם לא החמירו במדינה אבל מקיטה שופר מעשה חכמה ומיהו קשיא דלאתר תורכן הכיח סקינו פסי בשפר מכנולב שחיתן רבן יותנן בן זכחי שיתו חוקטין ככל מקום מיש ביד חבל טולב לח חשחרי כדמשמע החם דמוקי לה ההיא דמוליכין טלכיהן כומן כיח המקרש וכנטלין משמע דכומן שאין כיח המקדם קיים לא היתר בשום מקום ריע לשופר שהוא להענוח וכרוניהם של ישראל לאכיהן שכשמים לא רט לכטל לנמרי וכיון דחקון כחר כ"ד מקון בכל מקום שיש ב"ד חע"ם שכומן הכיח לה היה הלה במקדש חקה ושוד חל דברון הוה דעולב יהיה דוחה כנטלין יותר משופר שברחש

סוכה אא.

הכא נמי דמי שכיעית ז מרוני יבראשנה

חיה לולב נימל במקדש שבעה ובמרינה יום

ארד ימשררכ בית המקדש החקין רכן

יודנן בן זכאי שיהא לולב נימל במרינה

שבעה זכר למקדש יושיהא יום הנף כולו

אמר ז נכו ימנא לן דעברינן זכר למקדש

ייפיא'ר יודנן דאמר קרא יכי אעלה ארוכה לך

ממכוחין ארמאך נאם ה' כי נרדה קרא לך

ציון תיא דורש אין לה דורש אין לה

מכלל דבעיא דרישה ז ושיהא יום הגף ז

מ"מ ימורה יבנה בית המקדש ויאמרו

נמי ניכול ואינה לא אכלנו בהאיר מורה השתא

נמי ניכול ואינה לא ידעי דאשתקר דלא

דאיכא בית המקדש עומר מתיר השתא

דאיכא בית המקדש עומר מתיר דאינני

שביעית: אלא אי אחמר דרב אשי סכי אחמר: מחלוקם כסרי שני . בהת סות דתיכת למתן דשרי דרך חינול אבל פרי ראשון כי': והא דקחני - בברייחה דמסיים לר' יוחגו אחת שביעים ואחת מטשרות מחתלין אלמא שביעית שלמה דרך חיטל : מעשר מעשר ממשי בחמיה וכי יש לומר שהמעשר עלמו ימחלל על בהמה מים ועוף: וסכמיב י ונממם בככוף וצרח דחין מחחלל חלח על המעבע דכר שישעליו ערה: מרתב" נמקדש סכעה • כדרשינן כח"ל משמחחם לפני ה' אלהיכם שבטח ימים (ויקרא ב) ולא כנטלין ו' ימים: כמדינםי כירופלם שחף הוא כנטלים: ושיהא אם מנה של שומר דהיע פ"ו

שקלים פרק א

בשמה גי בשמשה פשר בו שְּלְחָנוֹת הָיוֹ יוֹשְכִין בּמְדְיָה. בְּשְּׁרִים נְםְסִשְׁה יָשְׁכוּ בַּמְקְדְשׁׁ מְשִׁיִשְׁכוּ בַּמְּקְדְשׁׁ הַתְּחִיכוּ לְּסִשְׁכוּ, אָת מִי הְּמַשְׁכְנִין לְוִיָם וְיִשְׁרְאַלִּים, גרים נְצָּבְדִים מְשְׁתְרִים, אַכְּל לֹא נְשִׁים נִצְּבָדִים וּקְטַנִים. כָּל קָטְן שְׁהַתְחִיל אָבִי לִשְׁקוֹל צֵל יְדוֹ, שוב אינו פוֹסק. וְאִין מְבּשְׁכְנִין אָת הַכּהְנִים, מִפְנִי דרכי שֵׁלִם.

בהמש להרמגין

במין כן שולחנות היו יושבין כו' :

שולמן שם לשולמן שלפני השולהגי שמקגל שליו משת וכן קורין החלפני שולחגי בכל המשנה :

ומדינם שם לשולמן שלפני השולה לובד ירושלם וכבר בחרש זה במס' מעשר שני : סירוש למשכן שמשכנין

עי שחיש שוקל כשמר שמציחין פענוש מביחו הרגום הס חבול החבול הם משטנה הפב : וקשן

שלה הביה שתיות חין ממשכנין הותו הלה שמניחין היותו והם נמן מקבלין מידו המרו הין

ממשכנין עד שיבים שחי שערות והם הצים מן שליו נחוד עד "שיניע ולה חספוק וזהו ענין המרם

בשנה שעברה והעמדת עליו זהת המצים מן עליו מחיד עד "שיניע ולה חספוק וזהו ענין המרם

בל קסן שהחתיל הביו לשקל על ידו היע סוסק :

פהמש להרמזים , רה

וחית כאשר ירים משה ירו ונכר ישראל כו': (דף כם) דתית כאשר ירים משה ירו ונכר ישראל בו': בינר נכי מונה סמסכחה : בינר נכי כוונה סמסכחה :

פרק רביעי

פרות בירושלים ומעות במדינה, אומר: ,פרי פמעות ספם החללין על פרות האלו". מעות בירושלים ופרות במדינה, אומר: ,פרי המעות האלו החללין על פרות ההם", וכלכד שישלו הפרות ויאללו כירושלים.

פהחט להראגים

מסכח דמאי (ס"ב מ"ב): ך מדינה נקרא כל מדינה ומדינה ממדינת ארן ישרא לבו מיתושלים והטוה כי בשיהי הברות אי המשח חין לירושלים אסטר לי לחללם אבל השמיעם שאין מהגאי החילול שיהיו ומולאים הסימע שחילו משח במקום אחד ושור השמיעם שחילול משח מעשר שני מותר בירושלים אבל פדיית סירות מעשר שני בירושלים אל ישלה של סירות מעשר שני בירושלים אל ישלה של

פהמש להרמות , סוכת

בראשונה היה לולב נימל במקרש שבעה כו': דף הא ע"א אדינם היא כו כל נימל במקרש שבעה כו': יוום באף הוא אדינם היא כל כשיירות שנא"י מלנד ירושלם וכנר ניארט זה נתמי מעשר שני. ויום באף הוא יום שם משה משר מנימן שאתר נו בשם והניף את העומר ודרש ר' יותגן כן זכאי אתר מרכן הנים יום שם עשר מנימן אתר ואכול הדש כל מיום וזהן ענין החקין וכן אתרו מאי החקין דרש ההחקין ועוד יתנארו עיקרי זה המאחר וששוע נעשירי מתם מנוחת ואלו התקנות כולם כלכה בכל מקום שמולא מהם דנר דנר נכל המשכה:

מ ארי ב פולוצילן, מפורת צ (פולו) משלט מאיט בענין אמירת נחם

S.

כשנככשה ירושלים במלחמת ששת הימים היו אלו שרצו לשנות את נוסח תפלת נחם: ואת העיר האכלה והחרכה והכזויה והשוממה האכלה מכלי בניה והחרכה ממעונותיה והכזויה מככודה, והשוממה מאין יושב, והיא יושבת וראשה חפוי כאשה עקרה שלא ילדה, שטענו שהרי ירושלים עכשיו ביד ישראל ואינה עוד חרכה וכזויה.

ורכינו התנגד לדכריהם ככל תוקף, ראשית מפני שאין לנו לשנות את נוסח התפלה שנחקן על ידי חז"ל. ועוד אמר שכל זמן שהמקדש חרוב. אף שירושלים בנויה וכיד ישראל. מ"מ נחשבת ירושלים גם לעיר חרבה, שהרי להרמב"ם קרושת ירושלים היא קדושת מקדש, וכדמבואר ברמב"ם בפי' המשניות על המשנה בר"ה (דף כט:) דתנן יו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת במקדש היו תוקעין אבל לא במדינה, והרמב"ם פירש דמקדש היינו כל ירושלים. וכן הוא ברמב"ם פ"ב משופר הל' ח'. ולכן פסק הדמב"ם (רפ"ו מהל' כית הבחירה ה' ט"ו) דקדושת המקדש וירושלים אינה בטלה, דהוי מפני השכינה. וכונתו, דירושלים הוא חלק מהמקדש, ולכן כל זמן שהמקדש חרב, אף ירושלים נחשבת כחרבה.

Cist vine ' sur son

ריהי כאשר קרב אל התתכה וידא את העצל ותחולות וימר משה וישלך תידיו את הלוחות וישבר אותם תחת ההר, הענין, כי התורה והאתוכה התה עיקרי האותה הישראלית וכל הקדושות איי וירושלים כו' התה פרטי וסניפי התורה וכת קדושת התורה, ולכך אין חילוק לכל עניני התורה בין בתקום בין בזתן והיא שוה באיי ובחייל ולבד תלות התלוים בארן! וכן הוא שוה בין לאדם הבנה שבבוהים, משה איש האלקים להשפל שבשפלים, הבנה שבבוהים, משה איש האלקים להשפל שבשפלים,

בחדבר לא היה הדנור מתימם למשה ואל תדמו כי המקדש
והמשכן המה ענינים קדושים בעלמם, מלילה, השיית
שורה במוך בניו, ואם המה כאדם עברו ברית, הוסר מהם
כל הקדושה והמה ככלי חול באו פרילים וימללוה וטיטום
כל הקדושה והמה ככלי חול באו פרילים וימללוה וטיטום
נכנס לקה״ק חונה עתו ולא ניזוק, כי הוסר קדושתו
ויותר מזה הלוחות מכתב אלקים, גם המה אינם קדושים
בעלם רק בשנילכם, וכאשר זנתה כלה בחוך חופתה המה
נחשבים לנבלי מרש ואין בהם קדושה חולד עלמם, רק
בשנילכם שאתם שותרים אותם. סוף דבר אין שום ענין
קדוש בעולם ויותם לו העבודה והכניעה, רק השיית שמו
הוא קדוש במליאותו המחוייבת ולו כאוה תהלה ועבודה,

לאות על השורש שלחדת להם נשנירת הלוחות, חה כי לוחות ושנרי לוחות מונחין נארון, ולהורות כי הראשונים אשר מעשה אלקים המה כמשמעו הוא נכנודו עשאן, רש"י, המה שנורים ולוחות שפסל משה המה השלמים, להראות כי אין נכנרא קדושה נעלם רק מלד שמירת ישראל התורה כפי רצון הנורא יח"ש הקדוש, הנמלא האמיתי, הנורא הכל יח"ש חכרו. וכמעט ע"ו ככלל כל ر مرابع عاد المانع مرد (مر عادر لاباط مرد

פרק רסו קדושת ארץ ישראל

(מבוא למצוות התלויות בארץ) קרושתה הטבעית של ארץיישראל

קדושתה של ארץ א"י היא מן המפורסמות. רבות ונכבדות מדובר בדברי רבותינו בש"ס ובמדרשים על עצמת קדושתה. ואם באנו לצטט אפילו קצת מדבר ריחם ולפרשם. נצטרך לזה חיבור מיוחר. ולכן. נעתיק מתוך דבריהם מה שמורה על קדושתה הטבעית של א"י מיום בריאת העולם. וכדברי רבותינו:

חביבה א"י שבחר בה הקב"ה, אתה מוצא כשברא העולם חלק הארצות לשרי חאומות ובחר בא"י. מנין שכן אמר משה בחנחל עליון גרים, ובחר לחלקו ישראל וכר. אמר הקב"ה יבואו ישראל שבאו לחלקי וינחלו את הארץ שבאה לחלקי. ברא ארצות וברר אחת מהן זו א"י שנאמר ארץ אשר ה' אלקיך דורש אותה תמיד, וקרא אותה ארצו. מכאן, שמאז בריאת העולם כבר בחר הקב"ה בא"י לנחלה לו, וכיון שכן ודאי שמשעת הבריאה הטביע הקב"ה בא"י את קדושתה הטבעית ומיד בחר בה למשכן שכינתו, כאמור ולא תטמא את הארץ אשר אני שוכן בתוכה. ומכאן גובעות כל מעלותיה העצמיות של א"י (שאינן קשורות במצוות התלויות בה), ובראש וראשונה בית־הבחירה, המקום אשר בחר בו ה' למשכן בתוך בני ישראל. אין אלו דברי אגדה בלבד, אלא מסורת עתיקה